

Äänekosken vammaisneuvosto on saanut 13.2.2026 alla olevan selvityspyynnön ja pyynnön välittää se eteenpäin. Vammaisneuvosto käsitteli asiaa kokouksessaan 13.2.2026 § 12 ja päätti välittää selvityspyynnön eteenpäin asioista vastaavalle taholle ja pyytää vastauksia selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

SELVITYSPYYNTÖ

17.2.2026

Ohessa pyydetään vammaisneuvostoa viemään eteenpäin alla esitettyä asiaa siitä vastaavalle taholle.

Kyseessä on usealta taholta esiin tulleet yhteydenotot ja pyynnot saada hyvinvointialueelta selvitys toimimattomista Äänekosken vammaispalveluista.

Asiassa on noussut esiin huoli sekä henkilökohtaisen avun käyttäjien tilanne että henkilökohtaisina avustajina toimivien työntekijöiden tilanne.

Pyydetään selvittämään : Miten vammaispalvelut Äänekosken alueella toimivat?

Kuka tekee asiakaspäätökset? Miksi päätöksentekoaika venyy /rikkoo lakia?

Miksi asiakassuunnitelmia ei tehdä? Kauanko asiakassuunnitelman teko Äänekoskella kestää? Miksi asiakasta ei kuunnella ja hänen etuaan huomioida päätöksenteossa?

Miksi Äänekoskella ei ole saatavilla tai asiakkaalle toimitettu yhteystietoja viranhaltijoille, jotka vastaavat vammaispalveluista? Sähköpostiosoitteet puuttuvat!

Miksi viranhaltijoilla on puhelin soittoaika, joka on niin suppea, ettei asiakas tavoita heitä?

Henkilökohtaisen avun käyttäjät:

-Ongelmia viranhaltijoiden päätöksenteko kyvyn suhteen, ovatko päätöksiä tekevät ohjaajat lain tarkoittamia virassa olevia viranhaltijoita?

-Asiakkaille tehdään päätöksiä ilman asiakkaan tilanteissa tapahtuneita muutoksia

-Ilman asiakkaan kuulemista ja mielipiteen /tarpeiden huomioimista

-Viranhaltijat tekevät yksipuolisia asiakkaan tahdon vastaisia päätöksiä, jotka huonontavat asiakkaan oikeuksia(itsemääräämisoikeus)

-Asiakkaille ei ole tehty lain ehdottomasti vaatimia asiakassuunnitelmia eikä niitä ole toimitettu asiakkaalle

-Asiakaspäätös tehdään heikentäen asiakkaan palveluja ja ilman asiakaan edun huomioimista palvelun toteutuksessa.

- Viranhaltijalla on korostunut neuvonta, ohjaus ja tuen vastuu uudistuneen vammaispalvelulain myötä, tämä tarkoittaa, että asiakassuunnitelmien teossa viranhaltijan on selvitettävä riittävästi ja niin että asiakas ymmärtää asiakassuunnitelman sisällön ja tarkoituksen (tällä oleellinen vaikutus palvelujen

valintaan). Nyt tällaista asiakassuunnitelman riittävää avaamista asiakaskäynnin suhteen ei ole tehty, kun koko suunnitelmaa ei ole asiakkaalle tehty? Miksi? Asiakassuunnitelma (ei ole päätös) mutta se on oleellinen osa asiakkaan oikeussuojaa! -Kaiken edellä esitetyn suhteen asiakkaalle koituu ongelmia, palvelu saattaa katketa tai päättyä tai heikentyä eikä tämä ole asiakkaan edun, oikeussuojan tai lain tarkoittamaa toimintaa vammaispalveluja toteutettaessa.

-Koska hyvinvointialue kilpailuttaa vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun palveluntuottajat se määrittelee tällä hetkellä ostopalvelun edullisimmaksi tavaksi toteuttaa henkilökohtainen apu, tästä syystä se tekee vammaiselle henkilölle omavaltaisesti asiakasta kuulematta ja huomioimatta asiakkaan edun vastaisen päätöksen palvelusta ostopalvelumallilla. Sama perustelu on kuultu hyvinvointialueen vammaispalvelujen viranhaltijan kertomana. Sopinee siis kyseenalaistaa virnahaltijoiden tietämys ja ymmärrys vammaispalvelujen toteutuksesta, asiakkaan edusta ja oikeuksista.

Henkilökohtainen apu on saajalleen subjektiivinen oikeus, johon ei saa tehdä päätöksiä tai muuttaa olemassa olevaa päätöstä, kun se heikentää tai vaikuttaa asiakkaan itsemääräämisoikeuteen tai on hänen etunsa/tahtonsa vastainen. Hinta ei saa olla peruste palvelun heikentämiselle, asiakkaan tahdon tai edun vastainen tai lain vastainen muutoinkaan, nyt se on sitä.

Pyydetään Äänekosken vammaisneuvostoa ottamaan kantaa ja viemään asia eteenpäin siitä vastaaville tahoille mahdollisimman pian, kiitos.

Selvityspyynnössä esitetyt asiat ja kysymykset herättävät huolta Äänekosken vammaisneuvostossa. Palvelujen kilpailuttaminen ja yksityisten palveluntuottajien käyttäminen on johtanut palvelujen heikentymiseen. Päätösten tekeminen kuulematta asiakasta on lainvastaista.

Äänekosken vammaisneuvosto pyytää selvitystä selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin, miten ja kuinka vammaispalvelut tuotetaan Äänekoskella kuukauden kuluessa eli 17.3.2026 mennessä.

Vastaukset voi lähettää neuvoston sihteerille: tanja.rama@aanekoski.fi

Äänekosken vammaisneuvosto 17.2.2026